

Python – да се хвърлим в програмирането

Crash course into programming with Python for ages 11-17

Съдържание:

[Необходими знания преди началото на курса](#)

[Предварителна работа и основни знания](#)

[Инсталиране на Python](#)

[Настройка на Windows да показва разширенията на файловете](#)

[Стартиране на текстовия редактор за нашите програми](#)

[Използване на конзолата на Windows](#)

[Знанията за и от урок №1 - променливи и условия](#)

[Променливи и работа с тях](#)

[Недефинирана променлива](#)

[Писане на коментари](#)

[Печатане на текст и променливи в конзолата](#)

[Превръщане на число в текст](#)

[Генериране на случаини числа](#)

[Въвеждане на число от потребителя на програмата](#)

[Проверки на условия](#)

[Условие IF \(ако, дали\)](#)

[Условие ELSE \(иначе, в противен случай\)](#)

[Видове проверки](#)

[Правила при използване на if/else](#)

[Отместването на кода \(indentation\)](#)

[Знанията за и от урок №2 - цикли и мрежово програмиране](#)

[Цикли](#)

[Точно определен брой повторения](#)

[Безкраен цикъл и условие за излизане](#)

[Break](#)

[Мрежово програмиране](#)

[Терминология](#)

[Минимален сървър](#)

[Минимален клиент](#)

[Числа по мрежата](#)

[Използвана литература](#)

Необходими знания преди началото на курса

Предполага се, че учениците имат богат опит с графичен език за програмиране от типа на Scratch или LEGO NXT-G, знаят какво е MyBlock или функция, знаят и какво е променлива и как се прави елементарен бројч. Също така са свикнали при показване на текст да превръщат числата от числов тип (Number) в текст.

Предварителна работа и основни знания

Инсталиране на Python

В този курс ще използваме Python, поради високата му лекота за работа.

Изтеглете и инсталрайте Python от <http://www.python.org/getit/>

Настройка на Windows да показва разширенията на файловете

Отворете произволна папка и в менюто *Tools* изберете *Folder Options...*



В появилият се диалог изберете таб-а *View*, намерете полето *Hide extensions for known file type* (*Скриване на разширенията за познати типове файлове*) и **махнете** отметката на полето.



Стартиране на текстовия редактор за нашите програми

Изберете си папка, в която ще се намират вашите програми и щракнете на празно място в нея с десен клавиш на мишката, изберете **New >** и изберете **Text Document**. Като име на файла задайте `proba.py`. Разширението `.py` означава, че създаваме програма (по точно скрипт) на езика Python.

Двойното щракване просто изпълнява програмата, която към този момент е празна.

За да можем да пишем във файла или за да го редактираме трябва да щракнем с десен клавиш *върху него* и да изберем *Edit with IDLE*.

Отваря се текстовият редактор IDLE и в него напишете на първия ред, като текстът ще се оцвети сам:

```
print("Vsichko raboti kakto trqbva")
```

Запишете като натиснете клавишната комбинация от клавиша **Control** и клавиша **S**, от тук нататък ще се изписва като **Ctrl+S**.

Използване на конзолата на Windows

Натиснете **Ctrl+R**, което ще ви покаже диалога *Run...*

Напишете, че искате да изпълните програмата *cmd*. Отваря се прозорец на Command Promt и той се намира в папка:

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име] > _

Този ред се чете като: “Намираме се в папка *[вашето_потребителско_име]*, която се намира в папка “*Documents and Settings*”, която от своя страна се намира в дял C:”

Сега трябва да промените работната папка.

Командата, която ви трябва се нарича *cd*, съкратено от ChangeDirectory, като се употребява по някой от следните два начина:

1. За да влезем в папка, която се намира в текущата, например папка Desktop:

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име] > cd Desktop

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име]\Desktop > _

2. За да се върнем една папка назад по пътеката:

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име]\Desktop > cd ..

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име] > _

3. С наклонени черти можем да минаваме през няколко папки на веднъж:

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име] > cd ..!..!

C:\ > _

C:\ > cd “Documents and Settings \ [вашето_потребителско_име] \ Desktop \ Python “

C:\Documents and Settings\[вашето_потребителско_име]\Desktop\Python > _

4. Клавишът *TAB* спестява печатането на имената на папките. Използвайте го смело и на воля!

Изпълняване на програмата

След като сте стартирали Command Prompt отидете в папката си за програми на Питон, например:

C:\Documents and Settings\[потребителско_име] > cd Desktop\Python

и там напишете името на програмата, която искате да изпълните в случая *proba.py*

C:\Documents and Settings\[потребителско_име]\Desktop\Python > proba.py

и резултатът е:

C:\Documents and Settings\[потребителско_име]\Desktop\Python > proba.py

Vsichko raboti kakto trqbva

C:\Documents and Settings\[потребителско_име]\Desktop\Python > _

Програмата изпечатва текста в конзолата и приключва. Всичко е настроено и работи както трябва!

Знанията за и от урок №1 - променливи и условия

Променливи и работа с тях

Създаване на променливи

Променливи се създават като се напише име за променливата и на нея се присвои стойност със знака за равенство “=”. Важно е името на променливата да е говорещо и да няма празни места в него.

Началната стойност на променлива може да е число, текст, или друга променлива, като например:

```
ime_promenliva_za_chislo = 5  
vtoro_chislo = 10  
treto_chislo = vtoro_chislo
```

В резултат на тези инструкции третото число ще стане равно на второто, като второто вече е равно на 10.

Работа с променливи

Променливите, които съдържат числа могат да изпълняват всички математически действия по между си, като резултатът е най-удобно да се записва в нова променлива:

```
rezultat_1 = vtoro_chislo + treto_chislo # пример за събиране на променливи  
Колко ще е резултатът от събирането на двете числа?
```

```
rezultat_2 = treto_chislo * 4 # умножение на число и променлива
```

Свободни сме да запишем резултата от операциите и в същата променлива ако желаем. Ето пример за намаляване на стойността на променлива на половина:

```
treto_chislo = treto_chislo / 2 # делението се прави с дробна черта
```

Можете ли да напишете сега програма, която създава променлива със начална стойност сто и след това намалява променливата с единица, като записва резултата в същата променлива.

Недефинирана променлива

Ако се опитате да работите с променлива, която все още не сте създали ще получите грешка:

```
treto_chislo = peto_chislo - 2  
peto_chilso = 15
```

NameError: name 'peto_chislo' is not defined

Можете да поправите грешката, като създадете (иначе казано дефинирате) променливата peto_chislo преди реда, на който ще я използвате:

```
peto_chislo = 15  
treto_chislo = peto_chislo - 2
```

Другата често допусканая грешка е да си мислите, че сте дефинирали променливата, но сте допуснали грешка при писането:

```
dyljina = 15  
shirina = daljina * 2 # а правилното е dyljina * 2
```

Ако пуснете програмата ще получите грешката:

NameError: name 'daljina' is not defined

Писане на коментари

Може би сте забелязали, че червеният текст след инструкциите служи да поясни какво се случва на дадения ред. Всичко след знака **#** ('диез') няма да се изпълни от компютъра и служи на човека пишещ програмата да си води записи къде какво се случва.

Коментари могат да се слагат и на самостоятелни редове.

Следват три примера за една и съща програма, преценете сами коя е най-ясна.

Без коментари и с **лошо** именуване на променливите:

```
a=10
```

```
h=2
```

```
s=a*h/2
```

Със коментари и **лошо** именуване на променливите:

```
a = 10 # страна а
```

```
h = 2 # височина
```

```
s = a*h/2 # лице
```

Без коментари, но с **описателни** имена на променливите:

```
strana_a = 10
```

```
visochina = 2
```

```
lice_na_triygylnik = strana_a * visochina / 2
```

Забележете как допълните интервали около знаците за равенство, умножение и деление улесняват четенето на кода.

Печатане на текст и променливи в конзолата

В началните настройки вече направихме програма, която печата конкретен текст:

```
print("Vsichko raboti kakkto trqbva")
```

и резултатът ще е

```
Vsichko raboti kakkto trqbva
```

Освен текст можем да разпечатаме и стойността на променлива:

```
print (visochina)
```

и резултатът ще е

```
2
```

Най-полезно ще ни е ако можем да покажем описателен текст на потребителя и към него да долепим стойността на променлива. Слепването на два текста се прави със знак +

```
print ("Vsichko raboti" + "kakkto trqbva")
```

и резултатът ще е

```
Vsichko rabotikakkto trqbva
```

като трябва да се забележи, че слепването не слага интервали между текстовете, които скрива. Ето защо по-красив резултат ще се получи от реда:

```
print ("Vsichko raboti " + "kakkto trqbva")
```

където след думата raboti има празно място.

Превръщане на число в текст

Слепването на текст и променлива работи по подобен начин:

```
print ("Liceto na triygylnika e " + lice_na_triygylnik)
```

Това обаче ще ни даде грешка ако се опитате да го изпълните:

```
TypeError: cannot concatenate 'str' and 'int' objects
```

Програмата има нужда от изрична инструкция за превръщане на числовата променлива (integer, int) във низ от знаци (string, str).

Смисълът на това превръщане е, че числата се съхраняват само в една клетка памет в компютъра, докато за текстовете е нужна по една клетка за всяка буква. Ето защо числото хиляда например, се помни в една клетка, но се изписва с четири символа - "1000" и има нужда от превръщане от число към текст.

В Python това превръщане се прави с вградената функция `str()`, която се извиква със числото или променливата, което искаме да превърнем:

```
print ("Liceto na triygylnika e " + str(lice_na_triygylnik) ")
```

Това вече ще покаже текущата стойност за лицето:

```
Liceto na triygylnika e 10
```

И понеже лицето се измерва в квадратни сантиметри ще добавим още малко текст:

```
print ("Liceto na triygylnika e " + str(lice_na_triygylnik) + "kv. cm")
```

Liceto na triygylnika е 10kv.cm

Генериране на случайни числа

За да симулираме зар или друг случаен генератор използваме библиотеката *random*, която първо трябва да импортираме в нашата програма

```
import random
```

За истинското генериране на случайните числа от библиотеката *random* използваме функцията *randint()* която се извиква с два стойности - от кое минимално число и до кое максимално число да ни дава случайни числа.

За да създадем зарче в компютъра можем да напишем:

```
import random
```

```
hvyrqlqne_na_zar = random.randint(1, 6)
print ("Zara se padna na chisloto " + str(hvyrqlqne_na_zar) )
```

Можете ли да направите теглене на това в компютъра? Напишете програма която изтегля 6 случайни числа между 1 и 49.

Въвеждане на число от потребителя на програмата

По време на първия урок ни се наложи да попитаме потребителя на програмата за число. Това се постига с функцията *input()* на която се подава текстът, който да запита потребителя за число:

```
input("Vyvedete chislo:")
```

Vyvedete chislo:_

Важно е да запомните че функцията *input()* винаги връща текст, и ако ви трябва да получите число от нея, трябва да превърнете текста в число.

Това се постига чрез функцията *int()*, която приема текст.

Постоянно в програмите ще виждате функцията *input()* поставена вътре във функцията *int()*, за да може въведеното да се превърне в число и да може да се използва по-нататък в програмата:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
```

Набирате число и натискате клавиша Enter. Обикновено искаме запомним числото, което е въведено, ето защо трябва да го запишем в променлива:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
```

```
dvoyno = vyvedeno * 2 # този ред се изпълнява чак щом се натисне Enter
```

```
print ("Udvoeno to e ravno na " +str(dvoyno))
```

Vyvedete chislo:_

1128

Udvoeno to e ravno na 2256

Проверки на условия

Смисълът на програмирането е програмите ви сами да преценяват условията, които вие опишете. Условията взимат моментните стойности на променливите в програмата и проверяват дали условието е истина.

Условие IF (ако, дали)

Нека да проверим дали човекът е въвел числото едно:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
if vyvedeno == 1:
    print ("Natisnali ste 1")
print ("Kray na programata")
```

Ще изпълня програмата и няма да въведа 1:

Vyvedete chislo:

1

Kray na programata

Изпълни се само четвъртия ред на програма, условието в if-а не е изпълнено и print-ът на третия ред не се изпълни.

Сега вече ще въведа 1:

Vyvedete chislo:

1

Natisnali ste 1

Kray na programata

Условие ELSE (иначе, в противен случай)

Ако има нужда можем да хванем всички случаи които не са хванати от if-а:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
if vyvedeno == 1:
    print ("Natisnali ste 1")
else:
    print ("Drugo neshto ste natisnali, dobre.")
print ("Kray na programata")
```

Ако въведа 1, ще имаме точно същия резултат като в предишния случай. Можете ли да предположите ако изпълня тази програма и въведа 22?

```
Vyvedete chislo:
22
Drugo neshto ste natisnali, dobre.
Kray na programata
```

Видове проверки

Експериментирайте със следните условия:

```
if vyvedeno != 1: # проверка за "различно"

if vyvedeno > 0: # проверка за положително число

if vyvedeno < 10: # проверка за едноцифрено число

if vyvedeno >= 10: # проверка за "по-голямо или равно" на 10
```

Правила при използване на if/else

- Редът на който е написан if (или else) завършва с двуеточие - ":"
Ако няма двуеточие ще получите синтактична грешка:

```
if vyvedeno == 1
    ^
SyntaxError: invalid syntax
```
- Отместването на кода след if (или else) трябва да е по-навътре от самият if/else:

```
# код от основната линия на програмата
if условие:
    # код, който се изпълнява в if
    # и може да е от няколко реда
else:
    # код, който се изпълнява в else
    # и може да е от няколко реда
# код от основната линия на програмата,
# който се изпълнява независимо,
# от това как са минали проверките
```

Отместването на кода (indentation)

В Python отместването на кода с няколко интервала определя коя инструкция при какви условия се изпълнява. Обмислете внимателно следния код, който дава пример за вложени условия:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
if vyvedeno > 10:
    print ("Vyveli ste neshto nad deset")
    if vyvedeno == 20:
        print (" , po-tocno 20")
    if vyvedeno > 99:
        print (" i to daje ne e dvucigreno")
else:
    print ("Vyveli ste neshto ednocifreno")
print ("Kray na programata")
```

Какво ще се разпечата на екрана ако въведете 1, 11 или 111?

Възможните съобщения за грешка свързано с отместването, които може да получите са:

- За излишно отместване:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
print ("Blagodaria")
```

Грешка:

```
print "1"
^
```

IndentationError: unexpected indent

- За липсващо изместване:

```
vyvedeno = int(input("Vyvedete chislo:"))
if vyvedeno == 1:
print ("Natisnali ste 1")
```

Грешка:

```
print "Natisnali ste 1"
^
```

IndentationError: expected an indented block

Знанията за и от урок №2 - цикли и мрежово програмиране

Цикли

Понякога се налага част от кодовите инструкции да се повтарят по няколко пъти. Броят повторения може да ни е известен предварително, а може и да не знаем колко пъти ще се повтори цикълът.

Точно определен брой повторения

Да речем, че искаме да изтеглим 5 числа от тото:

```
import random  
for i in range (0, 5):  
    print random.randint(1, 35)
```

Резултатът при мен беше:

```
12  
30  
34  
10  
26
```

Използваме цикъл *for* в който създаваме променлива '*i*' (името идва от индекс), който се повтаря 5 пъти.

Петте повторения се определят от числото 5 в израза *range (0, 5)*.

Във *for*-овете също важи правилото за отместването, описано при *if-else*.

Безкраен цикъл и условие за излизане

В други случаи искаме програмата да работиечно, или докато не се изпълни някакво условие.

Програма която никога няма да спре от самосебеси се прави по следният начин:

```
import random  
while True:  
    print (random.randint(1, 35))
```

Ако се объркате да пуснете тази програма имате няколко варианта:

- Спирате тока вкъщи (има опасност от шамари)
- Спирате тока на компютъра (има опасност да се развали)
- Затваряте конзолата (трябва да пишете cd Desktop\Python отново)
- Натискате Ctrl+C докато се изпълнява програмата (препоръчителен вариант)

Ако искаме да печатаме случаенни числа от едно до сто и да спрем щом се падне точно сто, можем да напишем следното условие вътре във *while* цикъла:

```
import random
while True:
    r = random.randint(1, 100)
    print r
    if r == 100:
        break
```

Break

Инструкцията и думата *break* означават *прекрати* и спират най-вътрешния цикъл в който са вложени.

Мрежово програмиране

Интернет се състои от програми-сървъри, които предоставят информация, например съдържанието на уеб-сайтове и програми-клиенти, които се обръщат към тези сървъри и обработват получената информация, като пример е браузърт, с който влизате в "интернет".

В този урок учениците ще се научат да създават програми за клиент и за сървър.

Терминология

IP адрес - адрес по интернет протокол, на клиента или сървъра.

Порт - един компютър има 65535 мрежови порта, по които може да си говори с други устройства. За дадена услуга сървърът слуша на един порт, на който да се свързват клиентите му.

Сокет (socket) - виртуален контакт свързващ клиент и сървър. Намира се в библиотеката *socket*.

Изпращане - процесът на изпращане на данни по сокет, независимо дали от или сървър, което тряба да бъде прието от отсрецната страна. Подобно на функцията *input()*, изпращането не преминава на следващия ред от програмата, докато не бъде прието. Изпращане на данни се прави с функцията *send()* като данните трябва да се превърнат в текст преди да бъдат изпратени.

Приемане - процеса на изчакване до получаване на информация по сокет-а. Програмата не продължава на следващия ред докато не получи нещо по мрежата. Данните, които се получават винаги са от тип текст, а функцията за това е *recv()*.

Минимален сървър

Нека да създадем сървър, който първо поздравява и после връща като ехо това, което му изпратим.

```
# програма за ехо-сървър
import socket
host = ""
port = 22122
kanal = socket.socket()
kanal.bind((host, port))
# следва още
```

Първо импортираме библиотеката *socket*, създаваме променливи за хост и порт, като хост се състои от празен текст, две кавички една до друга. Ние сме сървъра и няма нужда да оказваме адрес.

Портът може да е което пожелаете число, най-добре да е над 1024, и ако получавате грешки опирайте да смените порта.

След това създаваме канал за комуникация с функцията *socket()* от библиотеката *socket*. След това обвързваме канала за комуникация с нашия адрес и порта, който сме избрали чрез функцията *bind()* за създадения вече канал.

След това сървърът започва да слуша по канала за клиенти искащи връзка с функцията *listen()*. Щом такъв клиент се появи програмата преминава на следващия ред, където приема клиента с функцията *accept()* и на веднъж записва две различни неща в две променливи.

По осъществената връзка сървърът ни изпраща поздрав "Hello!" чрез функцията *send()* и след това започва да чака да получи нещо от клиента чрез *recv()*, като иска да получи не повече от 1024 байта на веднъж (един килобайт, дори по-точно един кибайт).

Щом получи данните, ги записва в променлива и преминава на следващия ред, къде изпраща на обратно това, което е получил. Малко като програма за папагал. Щом повтори обаче, каквото е получил, сървърът затваря връзката чрез *close()* и започва цикълът отначало, като отново чака някой да се свърже с него. Вижте в началото на урока как се спира безкраен цикъл.

```
# продължава отгоре
while True:
    print ("waiting ...")
    kanal.listen(1)
    vryzka, adres = kanal.accept()
```

```
print ("Connected by " + str(adres))

vryzka.send("Hello!")
danni = vryzka.recv(1024)

vryzka.send(danni)
vryzka.close()
print ("closed")
#край на програмата
```

Минимален клиент

След като имаме сървър можем да напишем и клиент, който да се свърже с него и да провери дали работи правилно.

```
# клиент за ехо сървъра
import socket
host = "localhost"
port = 22122
vryzka = socket.socket()
vryzka.connect((host, port))
# следва още
```

Има само две разлики в тази част от кода на клиента и сървъра. Първата е в хост-а, който тук е *localhost* т.e. вашия собствен компютър. Втората е в начинът, по който клиентът се свързва със сървъра - вместо *bind()* използва функцията *connect()*.

По-нататък е важно клиентът да следва протокола на сървъра. Протокол означава правилата, по които си говорят две програми. В нашият случай протоколът е:

1. Сървърът изпраща поздрав - клиентът трябва да приеме поздрава
2. Сървърът очаква съобщение от клиента - клиентът трябва да го изпрати
3. Сървърът изпраща съобщение на клиента - той трябва да го приеме
4. Връзката се затваря

Така че, първата работа на клиента, след успешно осъществяване на връзка е да получи поздрава на сървъра. Това става с познатата функция `recv()` която записва в променлива, която за всеки случай изпечатваме на екрана.

Щом получим поздрава на сървъра трябва да минем към изпращане на нещо. Тук просто му изпращаме друг поздрав чрез `send()`, но можете да помолите потребителя да въведе число и да изпратите него на сървъра.

Щом сме изпратили "Здравейте" към сървъра е време да видим какво ще ни изпрати той. Отново получаваме данни с `recv()`, записваме ги в друга променлива, показваме я на екрана и затваряме връзката.

```
#продължава от горе
pozdrav = vryzka.recv(1024)
print ("pyrvo poluchih " + pozdrav)

vryzka.send("Zdraveyte")

danni = vryzka.recv(1024)
print ("posle poluchih " + danni)

vryzka.close()
#край на програмата
```

Показаният пример е илюстративен и можете да измислите свой протокол на разговор. Сървърът не е длъжен да поздравява и може да остави първото изпращане за клиента. Изпращанията и приеманията може да не се редуват, а може да имате няколко от един вид в която посока желаете.

Можете да имате втори цикъл във сървъра, който да приключва връзката когато клиентът пожелае, а както е в този пример.

Числа по мрежата

Уловката в тази ситуация е, че ако се опитате да изпратите число с функцията `send()` ще получите грешка:

```
vryzka.send(15)
```

TypeError: must be string or buffer, not int

За да поправите грешката погледнете урок едно, печатане на променливи и текст и превръщането на число в текст (иначе казано `string`).

Другата уловка е при приемането. Представете си, че изпратите успешно числото 15 от по-горе. И поискате да го разделите на две и да го върнете на клиетна. Задачата с отдалечененото пресмяната е доста актуална.

Следният код ще даде грешка:

```
chislo = vryzka.recv(1024)
```

```
udvoeno = chislo / 2
```

udvoeno = chislo / 2

TypeError: unsupported operand type(s) for /: 'str' and 'int'

Грешката казва, че се опитваме да делим променлива от тип текст. Както пише в началото на урока за мрежовото програмиране, всичко което минава по мрежата е текст.

Ето защо първо трябва да превърнете текста в число с функцията `int()`.

```
chislo = int(chislo)
```

Знака за деление работи добре ако му подадете числа, но хвърля грешки ако му подадете букви.

Множество изпращания по ред

Представете си следната програма:

```
vryzka.send("Zdraveyte")
vryzka.send("Zdraveyte")
```

и приемникът от другата страна:

```
vryzka.recv(1024) # ще получил ZdraveyteZdraveyte
vryzka.recv(1024) # би чакал безкрайно
```

Оказва се, че ако изпратите две неща в два последователни send()-а, те може да бъдат приети на веднъж от един recv().

За да заобиколим проблема можем да използваме малка пауза между прашанията от библиотеката *time*:

```
import time
# програма, програма
vryzka.send("Zdraveyte")
time.sleep(1) # пауза от една секунда
vryzka.send("Zdraveyte")
```

В този случай ще заобиколите проблема, че вторият ви recv() чака безкрайно.

Използвана литература

1. <http://www.tutorialspoint.com/python/>
2. http://www.fileinfo.com/help/windows_show_extensions
3. <http://docs.python.org/3.0/library/socket.html>

GNUL GENERAL PUBLIC LICENCE

Version 3, 30 June 2007

This program is free software: you can redistribute it and/or modify it under the terms of the GNU General Public License as published by the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or (at your option) any later version.

This program is distributed in the hope that it will be useful, but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the GNU General Public License for more details.

You should have received a copy of the GNU General Public License along with this program. If not, see <<http://www.gnu.org/licenses/>>.

*Permissions beyond the scope of this license may be available at
<http://www.robopartans.com>*

.....

三

Tde

Tue
The

The server is general with `*no*` game logic inside, so that it serves for `*any*` game with numbers. That forces all game logic to be in the clients, which for in case is good for education. That also allows clients to cheat, which is `*great*` for education.

WORKFLOW

- 1) start with dialogs for number of rooms and players per room.
 - 2) then accept clients one by one and ask them for room number
 - 3) then send the client his player number in the room

 - 4) once the room is full the server ask all players in order for their numbers.
 - 5) once the numbers queue is full the server send to all clients all numbers with 0.1s delay.
 - 6) repeat step 4

 - 7) if client send "" or number less than 0 the connection with him and the whole game room is closed
....

```
import socket  
import thread  
import time  
import random
```

```
class RoomServer:
```

```
def __init__(self):
    self.num_rooms = input("How many gamerooms do you need?\n")
    self.players_per_room = input("How many players per room do you wish?\n")
```

```
self.gameRooms = []
for i in range (0, self.num_rooms):
    self.gameRooms.append([])
```

```
host = ''  
port = 22122  
s = socket.socket()  
s.bind((host, port))
```

```
while True:  
    print "awaiting connections..."  
    s.listen(1)  
    conn, addr = s.accept()  
    print 'Connected by ' +str(addr)  
    self.accept client(conn)
```

```
def accept_client(self, conn):
    conn.send("Hello, player! Choose gameroom from 1 to "+str(self.num_rooms))

    data = conn.recv(1024)
    print "Player chose room #" + data
```

```

self.assign_player_to_room(int(data)-1, conn)

def assign_player_to_room (self, room_number, conn):
    self.gameRooms[room_number].append(conn)
    print "entered room #"+ str(room_number+1)

players_in_curr_room = len(self.gameRooms[room_number])

conn.send("your player ID in the room is:")
time.sleep(0.1)
conn.send(str(players_in_curr_room))

if players_in_curr_room == self.players_per_room:
    players = self.gameRooms[room_number]
    self.gameRooms[room_number] = [] # clear the list item and prepare to accept new set of players in the same room number

    room_id = hex(random.randint(0x100,0x999))[2:5] # random 3 symbol sequence
    print "room #"+str(room_number) +" is now known as "+room_id

    thread.start_new_thread(gameRoom, (room_id, players))

def gameRoom(room_id, players):
    """one thread per game room"""

    print "room #"+ room_id+ " starts playing"
    work = True

    while work:
        numbers_list = []

        #ask each player for new number
        for conn in players:
            plr_id = "P"+str(players.index(conn)+1)

            conn.send("[room "+room_id+"]:" +plr_id+", send me your number.")
            data = conn.recv(1024)

            if data:
                if int(data) < 0: # our QUIT message
                    print plr_id + "@" +room_id+ " sent QUIT"
                    work = False
                    break # for

                print plr_id + "@" +room_id+ " sent '" + data + "'"

                numbers_list.append(int(data))

            else:
                print plr_id + "@" +room_id+ " sent nothing."
                work = False
                break # the for loop I hope

        if work:
            #send the accumulated numbers to all clients
            for conn in players:
                for num in numbers_list:
                    conn.send(str(num))
                    time.sleep(0.1) # ! most important part, so that they get numbers(messages) one by one, not concatenated
#eof while

#if not data: break
for conn in players:
    conn.close()

print "we closed room " + room_id

```

#Program start
RoomServer()

"""
GNU GENERAL PUBLIC LICENSE
Version 3, 29 June 2007

This program is free software: you can redistribute it and/or modify
it under the terms of the GNU General Public License as published by
the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
(at your option) any later version.

This program is distributed in the hope that it will be useful,
but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
GNU General Public License for more details.

You should have received a copy of the GNU General Public License
along with this program. If not, see <<http://www.gnu.org/licenses/>>.

Permissions beyond the scope of this license may be available at
<http://www.roboptans.com>

"""

"""

This program implements and tests the gameRoomsServer.py Robpartans server.

"""

```
import socket
import random
import time

host = 'localhost'          # The remote host
port = 22122                # The same port as used by the server
s = socket.socket()
s.connect((host, port))

data = s.recv(1024) #receive greeting and question
print('Received', data)

#~ s.send(str(1))
s.send(str(random.randint(1, 2))) #send choice - room 1
print('sent input for room')

print s.recv(1024) # reveive player ID message

plr_id = int(s.recv(1024)) # receive actual ID
print "I am #"+str(plr_id)+" in the room"

for i in range(1, 5):

    data = s.recv(1024) #receive question for number
    print('Received Q:', data)

    #~ raw_input("press key to send random number ")
    time.sleep(random.randint(1, 4)) # emulate delay for automated testing
    s.send(str(random.randint(1, 6))) # send random dice
    print "sent dice"

    # receive all numbers, mine and others
    for i in range (1, 3):
        data = s.recv(1024)
        print('Received P'+str(i), repr(data))

#leave
print "sending -1"
s.send(str(-1)) # our QUIT message

print "closing"
s.close()
```